

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/187/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214211795
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214211795.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: H. W., nar. XX. E. XXXX, bytom H. XXX, N. O., o 180,88 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 24. novembra 2014 č.k. 8C/193/2014-84, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobkyne a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 52 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 879 l) a m) O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov), § 2 písm. a) a písm. b) ZoSÚ (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), § 2 ods. 1 písm. a), b), § 23a ods. 1 a ods. 2 ZoOS (zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa), § 5b ZoOS (zákon číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014) a vecne považujúc nároky žalobkyne uplatnené v tomto konaní voči žalovanej za nedôvodné pre nemožnosť ich priznania súdom pre ich premlčanie márnym uplynutím premlčacej doby (uplynula dňom 11. januára 2014 a žaloba bola podaná na súde až dňa 4. júna 2014), posúdiac Zmluvu o splátkovom úvere uzatvorenú 10. januára 2006 medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou ako dlžníkom (z ktorej si žalobkyňa ako právna nástupkyňa pôvodného veriteľa v tomto konaní uplatňovala právo na plnenie) za spotrebiteľskú (inak typovú uzatvorenú podľa predtlaču veriteľa) z dôvodu, že na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ (v tomto konaní žalovaná), ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ (v tomto konaní právna predchodkyňa žalobkyne), ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Zároveň zmluvu posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať prednostne ZoSÚ a subsidiárne O.z. a počnúc dňom 1. mája 2014 aj ust. § 5b ZoOS ukladajúce súdu prihliadnuť z úradnej povinnosti (ex offo) na premlčanie nárokov žalobkyne voči žalovanej. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. (zákon číslo 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne plným úspechom žalovanej v konaní, ktorá si však právo na náhradu trov konania neuplatnila a žiadne trovy jej ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podala včas odvolanie len žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením žalobe a priznaním jej náhrady trov prvostupňového i odvolacieho konania, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa a nedostatočné zistenie skutkového stavu, majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dôvodila, že na prejednávanej vec nebolo možné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Predmetná úverová zmluva bola uzatvorená 10. januára 2006, pričom v období do 31. decembra 2007 sa vzťahovali ust. § 52 až 54 OZ len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku, v dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Podľa jej názoru, súd prvého stupňa na danú vec nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby (ktorá je trojročná), nakoľko vzhľadom na charakter zmluvy (úverovej - posúdiac ju podľa jej obsahu) bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka (ktorá je štvorročná), pričom pri takomto postupe nebolo možné dospieť k záveru o premlčaní žalobkyňou uplatnených nárokov. V tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (2MCdo 3/2011 z 28. apríla 2011, 6MCdo 4/2012 z 27. marca 2013) a rozhodnutia krajských súdov (Krajského súdu v Banskej Bystrici spisovej značky 15Co 28/2013, spisovej značky 15Co 132/2013, Krajského súdu v Trnave z 20. februára 2014 spisovej značky 9Co 138/2013 a Krajského súdu v Prešove z 30. septembra 2014 spisovej značky 9Co 64/2013).

Žalovaná odvolacie námietky nepodala a k odvolaniu žalobkyne sa vecne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je nedôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 24. mája 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Nie je dôvod nestotožniť sa s argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku a podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia (a v ostatnom na ňu aj odkazuje), teda najmä na záver o tom, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Podľa názoru odvolacieho súdu pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že s účinnosťou od 1.4.2015 do ods. 2 ust. § 52 Občianskeho zákonníka bola doplnená novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho, tretia veta, podľa ktorej „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Ide o zásadnú zmenu, ktorá má dosť závažné dôsledky. Dostiaľ sa na obchodné spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vzťahovala úprava o neprijateľných podmienkach. Ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy je už bez akýchkoľvek úvah (nevynímajúc aj žalobkyňou citované úvahy nachádzajúce sa v konkrétnych rozhodnutiach či už krajských súdov alebo aj Najvyššieho súdu SR) potrebné pre zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Zásadná zmena nastáva v dĺžke premlčacej doby. Podľa Občianskeho zákonníka (§ 101) je všeobecná premlčacia doba trojročná, podľa Obchodného zákonníka štvorročná (§ 397 OBZ). Na uplatnenie práv zo spotrebiteľských zmlúv je potrebné aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku, teda trojročnú premlčaciu dobu. V zmysle novely ZoOS vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2014 v zmysle § 5b, ako to správne aplikoval aj súd prvého stupňa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré

bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Vzhľadom na skutočnosť, že k tejto novej úprave v zákone o ochrane spotrebiteľa nieť prechodného ustanovenia, musia túto otázku súdy skúmať aj pri návrhoch, ktoré došli pred 1. májom 2014, teda pri všetkých sporoch v čase ich rozhodovania (tu pozri aj rozsudok NS SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014).

Záverom odvolací súd dodáva, že zákaz retroaktivity právnych noriem je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Pri pravej retroaktivite zákonodarca v novom právnom predpise neuzná práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. O pravú retroaktivitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou (s dopadom do minulosti) upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať).

Pri nepravnej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 4Cdo 98/2010).

Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako v časti rozhodnutia súdu vo veci samej, tak aj v časti trov konania, nakoľko tento správne v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. žalovanej ako účastníčke majúcej v spore plný úspech náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že táto si právo na náhradu trov v konaní neuplatnila a taktiež jej žiadne trovy ani nevznikli.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej, ktorá mala vo veci plný úspech i v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.